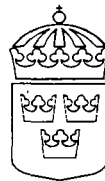

Socialförsäkringsutskottets betänkande 1989/90:SfU13

Administration av socialförsäkring

1989/90
SfU13

FEMTE HUVUDTITELN

Propositionen

Regeringen (socialdepartementet) har i proposition 1989/90:100, bil. 7, föreslagit riksdagen att

under punkt B 1 till Riksförsäkringsverket för budgetåret 1990/91 anvisa ett förslagsanslag på 461 421 000 kr.,

under punkt B 2 till Allmänna försäkringskassor för budgetåret 1990/91 anvisa ett förslagsanslag på 567 350 000 kr.

Motionerna

1989/90:Sf215 av Britta Bjelle (fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att pensionsbevis automatiskt utfärdas för sjuk- och förtidspensionärer.

1989/90:Sf234 av Ingrid Andersson m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om tidigare och regelbunden redovisning av ATP-poäng.

1989/90:Sf236 av Karin Israelsson m.fl. (c) vari yrkas

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts rörande utlokalisering av riksförsäkringsverkets verksamhet,

3. att riksdagen beslutar om ett med 15 milj. kr. förhöjt anslag till riksförsäkringsverket för att täcka kostnaderna för ett bibehållande av lokalkontoren,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts rörande ADB-verksamheten inom försäkringskassan.

1989/90:Sf268 av Gullan Lindblad m.fl. (m) vari yrkas

4. att riksdagen till Allmänna försäkringskassor för budgetåret 1990/91 anvisar ett i förhållande till regeringens förslag med 73 500 000 kr. reducerat förslagsanslag på 493 850 000 kr.

1989/90:Sf272 av Karin Israelsson (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts rörande arvodering av ledamöter i socialförsäkringsnämnder.

1989/90:Sf282 av Marianne Stålberg och Gustav Persson (s) vari yrkas att riksdagen ger regeringen till känna vad i motionen anförts om formerna för tillsättande och entledigande av direktörer inom försäkringskassorna.

1989/90:Sf283 av Marianne Stålberg och Gustav Persson (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts beträffande beslutsformerna gällande antalet socialförsäkringsnämnder i varje kassa samt resp. nämnds verksamhetsområde.

1989/90:Sf286 av Sverre Palm och Lisbet Calner (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om anteckning av ATP-poäng i debetsedel för slutlig skatt.

1989/90:Sf289 av Gustav Persson och Anita Modin (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om överförande av tjänster och löne-medel m.m. från riksförsäkringsverket till försäkringskassorna.

1989/90:Sf307 av Barbro Sandberg och Kenth Skårvik (fp) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär att riksförsäkringsverket får i uppdrag att utreda speciella jävssituationer i socialförsäkringsnämnder.

1989/90:Sf333 av Görel Bohlin (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om översyn av riksförsäkringsverkets och försäkringskassornas organisation och ansvarsområde.

1989/90:Sf342 av Anita Modin (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en översyn av pensionsutbetalningarna till personer bosatt utomlands.

1989/90:Sf343 av Hans Dau och Margit Gennser (m) vari yrkas att riksdagen beslutar tillföra handikapporganisationerna ytterligare 7 milj. kr. för de små handikappgrupperna och därmed till Bidrag till handikapporganisationer för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 86 075 000 kr. och till Allmänna försäkringskassor för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 560 350 000 kr.

1989/90:Sf346 av Sigge Godin m.fl. (fp) vari yrkas

3. att riksdagen för budgetåret 1990/91 till B 2. Allmänna försäkringskassor anslår 92 milj. kr. mindre än regeringen föreslagit eller således 475 350 000 kr.

1989/90:Sf360 av Rune Backlund (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om möjligheterna till överprövning av förvaltningsbeslut i försäkringskassornas styrelser.

Utskottet

Ansvarsfördelningen mellan riksförsäkringsverket och försäkringskassorna

Riksförsäkringsverket, de allmänna försäkringskassorna samt de lokala organ som regeringen bestämmer har enligt 1 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring (AFL) hand om den allmänna försäkringen.

Riksförsäkringsverket är central förvaltningsmyndighet för ärenden som rör den allmänna försäkringen, delpensionsförsäkringen, arbets-skadeförsäkringen, allmänna barnbidrag och bidragsförskott, bilstöd till handikappade, ersättning för vård av närstående samt för vissa utbetalningsärenden. Verket skall särskilt svara för den centrala ledningen och för tillsynen av försäkringskassornas verksamhet, verka för att socialförsäkrings- och bidragssystemet tillämpas likformigt och rättvist samt svara för uppföljning och utvärdering. Riksförsäkringsverket svarar dessutom för handläggning av bl.a. ärenden enligt lagen om yrkes-skadeförsäkring och vissa äldre författningar.

Riksförsäkringsverket är organiserat på en administrativ avdelning, en försäkringsavdelning, en utvärderingsavdelning, en ombudsavdelning och en ADB-avdelning. Dessutom finns två fristående enheter, stabsenheten för lagfrågor samt yrkesskade- och avgiftsenheten. ADB-avdelningen är placerad i Sundsvall.

Det finns 26 allmänna försäkringskassor, en i varje landstingskommun och i kommun som inte tillhör landstingskommun. De är offentligrättsliga organ med egna styrelser. Försäkringskassornas huvudsakliga uppgift är att handlägga enskilda ärenden inom försäkrings- och bidragsområdet. Hos försäkringskassorna finns för närvarande omkring 14 900 årsarbetare, varav ca 11 100 finns vid lokalkontoren.

Inom socialförsäkringsadministrationen har under flera år pågått ett omfattande förändringsarbete. Genom riksdagsbeslut år 1983 (prop. 1982/83:127, SfU 24, rskr. 342) fastlades riksförsäkringsverkets roll och uppgifter som central förvaltnings- och tillsynsmyndighet inom socialförsäkringsområdet och arbetsfördelningen mellan verket och försäkringskassorna. Handläggningen av det stora flertalet enskilda försäkringsärenden har successivt anförtrotts kassorna. För närvarande pågår inom försäkringskassorna ett utvecklingsarbete där målet är att i princip all individinriktad handläggning av försäkringsärenden skall förläggas till försäkringskassornas lokalkontor. Denna decentralisering skall i huvudsak vara genomförd under budgetåret 1991/92.

Riksförsäkringsverket och försäkringskassorna ingår i den grupp myndigheter som är med i den första reguljära omgången av de nya treåriga budgetcyklarna med start budgetåret 1991/92. I direktiven inför en fördjupad anslagsframställning prioriteras det framtida arbetet med att tidigt upptäcka och vidta åtgärder för att reducera antalet sjukskrivningar, förtidspensioner och arbetsskador. Regeringen har vidare i proposition 1989/90:62 om insatser för aktiv rehabilitering och arbetslivsfondens utveckling, m.m. lagt fram förslag om vissa åtgärder

för att bl.a. förbättra försäkringskassornas möjligheter att bedriva en effektiv rehabilitering. Propositionen behandlas i utskottets betänkande 1989/90:SfU12.

I motion Sf289 begär Gustav Persson och Anita Modin ett tillkännagivande om att personal och lönedel bör kunna överföras från riksförsäkringsverket till försäkringskassorna. Motionärerna anför att riksförsäkringsverkets främsta uppgifter bör vara att utöva tillsyn över försäkringskassorna och att utvärdera socialförsäkringens verksamhet. All ärendehandläggning bör däremot ske vid försäkringskassorna. Även annan verksamhet bör kunna överföras till kassorna. Enligt motionärerna bör det vara en allmän strävan att göra riksförsäkringsverket till en betydligt mindre central myndighet. Även Görel Bohlin begär i motion Sf333 av i huvudsak samma skäl ett tillkännagivande om behovet av en översyn av riksförsäkringsverkets och försäkringskassornas organisation och ansvarsområde.

Karin Israelsson m.fl. anför i motion Sf236 yrkande 2 att det finns anledning att se över riksförsäkringsverkets verksamhet och att regionalisera vissa delar av verksamheten genom att all verksamhet som avser en region lokaliseras till den regionen eller genom att en hel avdelningsverksamhet utlokaliseras. Motionärerna begär ett tillkännagivande i enlighet härmed.

I motion Sf282 påpekar Marianne Stålberg och Gustav Persson att riksförsäkringsverket överväger att låta försäkringskassorna tillsätta vissa högre tjänster, avdelningschef och motsvarande. Mot bakgrund av kassornas självständiga ställning och styrelsernas allt större ansvar anser emellertid motionärerna att försäkringskassorna även skall få tillsätta direktörer för försäkringskassorna, eventuellt efter samråd med riksförsäkringsverket. Med nuvarande förfarande tar tillsättningen av direktörer dessutom mycket lång tid. Motionärerna begär att vad sålunda anförts ges regeringen till känna.

Utskottet har vid flera tillfällen behandlat motioner om ansvarsfördelningen mellan riksförsäkringsverket och försäkringskassorna. Under föregående riksmöte hänvisade utskottet i betänkande 1988/89:SfU10 till uttalanden i 1989 års budgetproposition. I propositionen anfördes bl.a. att markeringen av riksförsäkringsverkets ansvar för den centrala lednings- och tillsynsfunktionen skulle ses i förening med de starka strävanden mot en decentralisering som gällde på området. Det angavs även att införandet av ett nytt budgeteringssystem med en övergång till ram- och målstyrning hade kraftigt begränsat behovet av administrativa detaljregleringar. Enligt propositionen var det angeläget att ytterligare decentralisering av beslutsbefogenheter inom det administrativa området kom till stånd. Härigenom kunde försäkringskassornas styrelser ta sitt ansvar för socialförsäkringens tillämpning och för de administrativa ledningsfunktionerna inom kassan. Vidare framhölls att det krävdes ett förtroendefullt samarbete mellan riksförsäkringsverket och försäkringskassorna för att socialförsäkringsadministrationen skulle fungera effektivt.

Riksförsäkringsverket har i anslagsframställningen för budgetåret 1990/91 angivit att verket fortlöpande prövar möjligheterna att decen-

traliserade uppgifter och befogenheter från verket till kassorna. På förslag av försäkringskassorna hade nu överförts eller övervägdes ett överförande av följande uppgifter till kassorna:

- beslut i vissa sjukgymnastärenden
- handläggning av ersättningsanslutningar av tandläkare
- beslut i lokalfrågor där hyreskostnaden överstiger 400 000 kr./år, m.m.
- beslut i samtliga återkravsärenden
- avgöranden om kommunernas regler uppfyller de krav riksdag och regering bestämt avseende kommunalt bostadstillägg
- fortsatt decentralisering av löpande hantering av konventionsärenden
- inrättande av avdelningschefs-, sektionschefs- och motsvarande tjänster vid försäkringskassan
- tillsättande av ovanstående tjänster
- beviljande av tjänstledighet mer än sex månader för ovanstående tjänster

Riks försäkringsverkets roll och arbetsfördelningen mellan verket och försäkringskassorna har således fastlagts av regering och riksdag. En fortlöpande decentralisering sker dessutom inom dessa organ. Enligt utskottets mening finns det därför inte anledning för riksdagen att göra något tillkännagivande med anledning av motionerna Sf289, Sf333, Sf236 yrkande 2 och Sf282.

Lokalkontorsnätet

Huvuddelen av den verksamhet inom försäkringskassorna som innebär kontakt med de försäkrade i form av ansökningar angående olika försäkringsförmåner, information etc. bedrivs vid kassornas lokalkontor samt vid filialexpeditioner/servicekontor som finns knutna till vissa lokalkontor. I varje kommun finns minst ett lokalkontor. För närvarande finns det ca 420 lokalkontor och ett drygt fyrtiotal filialexpeditioner/servicekontor i landet.

Utskottet har under föregående riksmöte handlagt frågan om betydelsen av försäkringskassornas lokalkontorsnät. I betänkande 1988/89:SfU10 redovisade utskottet vissa uttalanden i 1989 års budgetproposition. I propositionen angavs att försäkringskassornas kontorsnät vid en genomförd decentralisering borde ha en sådan förgrening att medborgarna i alla delar av landet även fortsättningsvis kunde erbjudas en god service. Vidare angavs att den framtida administrationen borde utmärkas av en organisation där personalen kunde utnyttja teknikstöd i syfte att medverka till god service och ökad kvalitet i handläggningen av försäkringsärenden. Detta ledde till slutsatsen att en rimlig minsta storlek måste föreligga hos lokalkontoren och därmed hos det befolkningsunderlag som kontoret skulle betjäna. Det framtida lokalkontorsnätet måste således bygga på kontor som hade tillräcklig bärkraft att med kunnig personal och teknikstöd ge en god service vid handläggningen av i stort sett samtliga s.k. individriktade ärenden. Departementschefen framhöll att det i glesbygder med långa avstånd och ringa befolkningsunderlag kunde behöva tas särskild hänsyn vid utformning-

en av lokalkontorsnätet. Liksom hittills ankom det på styrelsen för resp. försäkringskassa att inom tilldelade ekonomiska resurser besluta om organisationen och lokalkontoren inom kassans område. Samtidigt underströks behovet av en helhetslösning på de problem som kunde skönjas inom socialförsäkringsadministrationen. En sådan helhetslösning innefattade åtgärder för att effektivisera lokalkontorsstrukturen och utveckla personalens kompetens samt åtgärder för att inrikta verksamheten mot försäkringens centrala delar för att ge stadga, arbetsro och den rationella hantering av försäkringen som kan begäras av socialförsäkringsadministrationen.

Utskottet framhöll i betänkande 1988/89:SfU10 att den lokala förankring som är utmärkande för försäkringskassorna är av stor betydelse för socialförsäkringsadministrationen. Det var därför viktigt att försäkringskassornas väl utbyggda lokalkontorsnät bibehölls. För att ett lokalkontor skulle fylla sin funktion måste det dock ha förutsättningar att kunna erbjuda en god service. Utskottet ville därför inte utesluta att det kunde förekomma att ett kontor inte hade de förutsättningar som krävdes. En indragning av kontoret borde dock inte komma till stånd förrän olika alternativa lösningar nogga hade övervägts, t.ex. om samverkan kunde ske med andra offentliga inrättningar. Utskottet ansåg att det var vederbörande försäkringskassas styrelse som i det enskilda fallet fick ta ställning till lokalkontorsnätets omfattning. Som angavs i propositionen skulle därvid särskild hänsyn tas i glesbygder, och enligt utskottets mening borde sådan hänsyn tas även när det gällde övriga lokalkontor. Utskottet utgick från att regeringen nogga följde utvecklingen.

Riksförsäkringsverket har härefter utfärdat rekommendationer om försäkringskassornas kontorsnät i Allmänna råd 1989:5.

I motion Sf360 begär Rune Backlund ett tillkännagivande om möjligheterna till överprövning av förvaltningsbeslut som fattas av försäkringskassans styrelse. Kassornas styrelser har i dag stor frihet att förändra sin organisation, men han anser att ett styrelsebeslut som påverkar servicen till allmänheten, t.ex. ett beslut om nedläggning av ett lokalkontor, skall kunna överprövas i en högre instans. Lämpligen bör sådana beslut kunna överklagas till riksförsäkringsverket såsom tillsynsmyndighet.

Som ovan angivits ankommer det på styrelsen för resp. försäkringskassa att inom tilldelade ekonomiska resurser besluta om organisationen och lokalkontoren inom kassans område. Detta står även i överensstämmelse med den ram- och målstyrning som skall gälla på det administrativa området och med de decentraliseringssträvanden som ovan redovisats. Enligt 18 kap. 2 § AFL skall försäkringskassorna även rätta sig efter riksförsäkringsverkets anvisningar. Utskottet utgår emellertid från att, såvitt gäller lokalkontorsnätet, försäkringskassorna beaktar de riktlinjer som ovan redovisats och de uttalanden som utskottet enhälligt gjorde i frågan under föregående riksmöte.

Med hänsyn till det anförda avstyrker utskottet bifall till motion Sf360.

I försäkringskassan avgörs vissa ärenden av socialförsäkringsnämnd. Det gäller bl.a. rätt till förtidspension, handikappersättning och vårdbidrag samt flertalet beslut i arbetsskadeärenden. Vidare skall omprövningsbeslut i sjukpenningärenden fattas av nämnd. Ärende avgörs efter föredragning av tjänsteman hos försäkringskassan. I 18 kap. 6 § AFL anges att i varje försäkringskassa skall finnas en eller flera socialförsäkringsnämnder. Regeringen beslutar hur många socialförsäkringsnämnder som skall finnas i riket, och riksförsäkringsverket beslutar för varje försäkringskassa om antalet nämnder i kassan. Riksförsäkringsverket har i bilaga till sin kungörelse (RFFS 1986:15) med föreskrifter om socialförsäkringsnämnder i de allmänna försäkringskassorna angivit det antal nämnder varje försäkringskassa skall ha och vilket geografiskt område varje nämnds verksamhet skall omfatta. I kungörelsen föreskrivs vidare att, om flera socialförsäkringsnämnder har samma geografiska verksamhetsområde och ärendefördelningen inte framgår av bilagan, försäkringskassans styrelse skall bestämma hur ärendena skall fördelas mellan nämnderna. En socialförsäkringsnämnd skall enligt 18 kap. 20 § AFL bestå av ordförande och sex övriga ledamöter med sex suppleanter. Nämnden är beslutsför då minst fyra ledamöter är närvarande.

I motion Sf283 anför Marianne Stålberg och Gustav Persson att försäkringskassorna själva bör få avgöra hur nämndorganisationen skall se ut, då detta kan ha betydelse för rehabiliteringsarbetet och för samverkansfrågorna. Kassornas styrelser har ansvar för tillämpningen av socialförsäkringen, för ledningsfunktionerna inom kassorna och för planering av verksamheten. Eftersom socialförsäkringsnämnderna, som har verkat sedan år 1987, nu i stora drag har funnit formerna för sin verksamhet måste det anses rimligt att kassorna också får fatta beslut i fråga om nämndernas antal och verksamhetsområde. Motionärerna begär ett tillkännagivande härom.

Utskottet anser att den fråga motionärerna tar upp får behandlas av riksförsäkringsverket och försäkringskassorna inom ramen för det löpande decentraliseringsarbetet. De rehabiliterings- och samverkansaspekter motionärerna anlägger på nämndorganisationen bör dock kunna tillgodoses redan med nuvarande ordning. Motion Sf283 bör därför inte föranleda någon åtgärd.

I förvaltningslagen finns föreskrifter om jäv som i försäkringskassa gäller för den som handlägger eller beslutar i ett ärende. I 11 § förvaltningslagen föreskrivs sålunda att den som skall handlägga ett ärende är jävig bl.a. om saken angår honom själv eller någon närstående, om han eller någon närstående är ställföreträdare för den som saken angår eller för någon som kan vänta synnerligen nytta eller skada av ärendets utgång, eller om han har fört talan som ombud eller mot ersättning biträtt någon i saken. Handläggaren är även jävig om det finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroen-

det till hans opartiskhet i ärendet, s.k. delikatessjäv. Den som känner till en omständighet som kan antas utgöra jäv mot honom skall självman ge det till känna.

Barbro Sandberg och Kenth Skårvik påpekar i motion Sf307 att hela socialförsäkringsnämnden i vissa fall kan hamna i en jävssituation. Som exempel nämns fall då en av ledamöterna eller en föredragande ansöker om en socialförsäkringsförmån. Enligt motionärerna skulle en lösning kunna vara att direktören för försäkringskassan får befogenhet att flytta ärendet till en annan socialförsäkringsnämnd. De begär att riksförsäkringsverket får i uppdrag att utreda frågan.

Socialförsäkringsnämnd är beslutsför med endast fyra ledamöter. Ett jävsproblem bör därför enligt utskottets mening i allmänhet kunna lösas genom att den jävige inte deltar i beslutet. Om flera socialförsäkringsnämnder har samma geografiska område kan försäkringskassans styrelse besluta att en annan nämnd för samma område skall handlägga ärendet. Utskottet har erfarit att riksförsäkringsverket förbereder en ändring av föreskrifterna så att försäkringskassan även i andra fall skall kunna flytta ett ärende till en annan av kassans socialförsäkringsnämnder.

Med hänsyn till vad sålunda anförts anser utskottet att något uttalande från riksdagens sida med anledning av motion Sf307 inte är erforderligt.

Enligt 18 kap. 25 § AFL fastställs arvode och annan ersättning till ledamot av socialförsäkringsnämnd av regeringen. I beslut den 30 juni 1988 har finansdepartementet fastställt arvoden m.m. för vissa uppdrag inom socialdepartementets verksamhetsområde under budgetåret 1988/89. Beslutet gäller även tills vidare under budgetåret 1989/90. I beslutet anges att annan ledamot i socialförsäkringsnämnd än ordförande erhåller arvode med 250 kr. för månad och 300 kr. för sammanträdesdag. Vidare anges att en ledamot eller suppleant som är anställd hos stat eller kommun eller hos annan arbetsgivare får ersättning för de avlöningsförmåner som han går miste om när han är tjänstledig från sin anställning för att fullgöra uppdraget.

I motion Sf272 anför Karin Israelsson att arvodesreglerna missgynnar de ledamöter i socialförsäkringsnämnderna som är egna företagare. Den nuvarande ersättningen motsvarar inte det verkliga inkomstbortfallet. För att socialförsäkringsnämnderna även för framtiden skall kunna ges en bred sammansättning bör det vara ekonomiskt möjligt för egenföretagare att kunna delta, och motionärerna begär ett tillkännagivande i enlighet med det anförda.

Utskottet vill — liksom vid behandlingen av denna fråga under föregående riksmöte — erinra om att utskottet vid behandlingen av frågan om inrättande av socialförsäkringsnämnder framhöll att det är värdefullt att även egenföretagarna får delta i socialförsäkringsnämndernas arbete (se SfU 1985/86:12). Vad gäller ersättning för deras medverkan i nämnderna konstaterar utskottet att egenföretagarna enligt regeringens ovannämnda beslut endast har rätt till ett fast arvode per månad resp. sammanträde.

I delbetänkandet (Ds 1988:84) Pengar är inte allt men ... har förtroendeuppdragsutredningen lämnat förslag till nya ersättningsregler för kommunalt förtroendevalda. Reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 1992. Utskottet har i sitt betänkande 1988/89:SfU10 redovisat vissa av utredningens överväganden, som bl.a. rör frågan om ersättning till egenföretagare. Förtroendeuppdragsutredningens betänkande är förremål för beredning inom regeringskansliet.

Utskottet anser att resultatet av denna beredning bör avvaktas och att motion Sf272 därför inte bör föranleda någon riksdagens åtgärd.

ADB-verksamhet

I budgetpropositionen anges att utvecklingen av ADB-stödet är av stor betydelse på socialförsäkringsområdet. Det bör på sikt inriktas mot en struktur där registerhanteringen inom sjuk- och föräldraförsäkringen förläggs lokalt. I de särskilda direktiven till riksförsäkringsverket inför den fördjupade anslagsframställningen för budgetåren 1991/92—1993/94 har regeringen angett att lokala sjukförsäkringsregister bör ha upprättats vid samtliga försäkringskassor budgetåret 1991/92.

I motion Sf236 yrkande 4 anför Karin Israelsson m.fl. att försäkringskassorna snarast bör få tillgång till ett småskaligt och decentraliserat ADB-system. Lokalkontorens datorlagrade uppgifter skall inte kunna delges andra kontor. Den enskilde måste ovillkorligen behålla sitt integritets- och sekretesskydd även när personuppgifter införs i ett datasystem. Motionärerna begär ett tillkännagivande härom.

Ovan framgår att avsikten är att försäkringskassornas ADB-stöd skall inriktas mot lokala register. De måste då följa de bestämmelser i sekretesslagen och datalagen som är till för att skydda den personliga integriteten. Datainspektionen har tidigare haft att ta ställning till integritetsfrågorna vid viss försöksverksamhet med lokala sjukförsäkringsregister, och inspektionen får senare pröva hur integritetsskyddet skall lösas i den slutliga utformningen av registren. Någon riksdagens åtgärd med anledning av motion Sf236 yrkande 4 är enligt utskottets mening inte erforderlig.

Vissa pensionsfrågor

Rätt till tilläggspension grundas på inkomst av förvärvsarbete. För varje år fastställer skattemyndigheten storleken av pensionsgrundande inkomst för envar försäkrad. Försäkringskassan tillgodoräknar därefter försäkrad pensionpoäng för varje år under vilket sådan inkomst har fastställts. Tilläggspensionen i form av ålderspension beräknas sedermera i princip på medeltalet av de 15 högsta pensionspoängtalerna. Storleken av den utgående pensionen påverkas emellertid även av andra faktorer såsom om vederbörande inte har tillgodoräknats pensionspoäng för minst 30 år, inberäknat s.k. vårdår.

I motion Sf234 anför Ingrid Andersson m.fl. att en försäkrad får information om det pensionsskydd som den allmänna försäkringen ger i samband med att han/hon fyller 50 år, men enligt motionärerna bör sådan information lämnas tidigare. Detta skulle nämligen underlätta

för den enskilde att i tid planera sin ekonomiska situation. Vidare bör årligen redovisas uppgift om intjänad ATP-poäng. Motionärerna föreslår att det antingen på den slutliga skattsedeln anges vad den pensionsgrundande inkomsten motsvarar i pensionspoäng, eller att försäkringskassan regelbundet lämnar sådan information. De begär ett tillkännagivande härom. Sverre Palm och Lisbet Calner begär i motion Sf286 ett tillkännagivande om att aktuell ATP-poäng bör anges på den slutliga skattsedeln.

Som ovan nämnts är storleken av pensionen beroende av många olika faktorer. Utskottet är därför tveksamt till värdet av en löpande uppgift om vederbörandes pensionspoäng. Som utskottet framhållit vid behandling av frågan under föregående riksmöte (se 1988/89:SfU10) har alla försäkrade möjlighet att vända sig till försäkringskassan för att få ett preliminärt besked om den framtida pensionens storlek. Utskottet vill även erinra om att riks-försäkringsverket sedan några år tillbaka sänder ut individuell information till försäkrade i vissa åldersgrupper om intjänade pensionspoäng, den framtida pensionens storlek m.m. I allmänhet lämnas information till försäkrade som fyller 50, 60 eller 63 år.

Mot bakgrund av vad sålunda anförts avstyrker utskottet bifall till motionerna Sf234 och Sf286.

I 16 kap. 4 § lagen om allmän försäkring anges att pension utges månadsvis. Är den pensionsberättigade inte bosatt i riket, kan dock riks-försäkringsverket med hans samtycke förordna att pensionen skall utges på annat sätt om det finns skäl till det. Pensionsförmåner som sammanlagt understiger 1 kr. per månad betalas inte ut.

I motion Sf342 anför Anita Modin att det många gånger är fråga om små pensionsbelopp per månad som betalas till pensionärer bosatta utomlands. Kostnaden för sådana betalningar är stor. Den möjlighet som finns i dag att i vissa fall betala pensionen årligen eller med engångsbelopp utnyttjas knappast eftersom pensionsutbetalningarna då måste göras manuellt. Motionären anser att ansökningar med låga pensionsbelopp skulle kunna avslås eller att pensioner under visst belopp inte skulle betalas ut. Pensioner skulle även kunna betalas ut årsvis eller engångsvis. Motionären begär ett tillkännagivande härom.

Riksrevisionsverket har inom ramen för den årliga granskningen av riks-försäkringsverkets räkenskaper granskat rutiner för allmän pension. I en revisionspromemoria den 5 mars 1990 har riksrevisionsverket angivit bl.a. följande. I samband med revisionsbesök på utlandsavdelningen vid försäkringskassan i Stockholm noterades att belopp överstigande 1 kr. per månad kan utbetalas till bosatta i utlandet som har rätt till pension från Sverige. Riksrevisionsverket rekommenderar att riks-försäkringsverket höjer den undre gränsen för månatlig utbetalning och att detta i stället leder till årliga utbetalningar. Vidare bör möjligheten till engångsutbetalning utnyttjas i större utsträckning. Riksrevisionsverket har begärt svar från riks-försäkringsverket senast den 20 april 1990 på vad som anförts i promemorian.

Utskottet anser att resultatet av riksrevisionsverkets påpekande i denna fråga bör avvaktas. Motion Sf342 bör därför inte föranleda någon åtgärd.

I motion Sf215 tar Britta Bjelle upp frågan om de olika rabatter pensionärer kan få. Motionären påpekar att en ålderspensionär med ett vanligt ID-kort kan styrka sin pensionsålder, medan sjuk- och förtidspensionärer måste uppvisa själva beslutet om pension, där även pensionsbelopp m.m. anges. Motionären anser att ett särskilt pensionsbevis borde utfärdas automatiskt för dessa grupper. En enkel lösning kunde vara att nedre delen av pensionsbeslutet innehöll vissa uppgifter som kunde avskiljas som en talong. Motionären begär ett tillkännagivande i frågan.

Riksförsäkringsverket har utformat en blankett "Intyg för pensionärsrabatt" som fr.o.m. den 1 juli 1989 utfärdas av försäkringskassan på begäran av pensionären. Intyget kan användas för den som uppstår förtidspension/sjukbidrag, handikappersättning, ålderspension före fyllda 65 år eller hustrutillägg. Intyget ersätter det intyg om behörighet till pensionärsrabatt vid SJ som tidigare utfärdades.

Utskottet anser att syftet med motion Sf215 är tillgodosett genom det intyg som nu kan fås från försäkringskassan.

Medelsanvisning

Kostnaderna för försäkringskassornas administration finansieras till 15 % över ett förslagsanslag i statsbudgeten. Resterande 85 % av kostnaderna finansieras med arbetsgivaravgifter och egenavgifter från inkomsttitel på statsbudgeten. Anvisade medel fördelas av riksförsäkringsverket mellan de olika försäkringskassorna.

I propositionen anges att vissa förstärkningar av försäkringskassornas resurser bör göras. För personalkostnader har därför beräknats ett tillskott med drygt 92 milj. kr. Härvid har hänsyn tagits till att försäkringskassornas arbetsbelastning ökar till följd av såväl volymökningar som nya regler för efterlevandepensionering och fortsatt utbyggnad av föräldraförsäkringen etapp två. I beloppet ingår även 18,5 milj. kr. till ökade insatser i kontrollverksamheten. För särskilda personalsatser m.m. för en försöksverksamhet i syfte att vidareutveckla försäkringskassans roll i rehabiliteringsarbetet i enlighet med vad som föreslagits i proposition 1989/90:62 har beräknats ett engångsanslag på 18,5 milj. kr. I budgetpropositionen föreslås att till Allmänna försäkringskassor anvisas 567 350 000 kr.

Ökade anslag till försäkringskassorna begärs i motion Sf236 yrkande 3 av Karin Israelsson m.fl. Motionärerna framhåller betydelsen av försäkringskassornas lokalkontorsnät och anför att en handläggning vid lokalkontor kan ha många fördelar. Således är den lokala kändedomen en stor fördel i arbetsskadeärenden, och den medför att handläggningstiden i ärendena förkortas. Vidare förbättras kontakterna mellan försäkringskassan och sjukvården, arbetsförmedlingen samt socialtjänsten

i rehabiliteringsärenden. Motionärerna begär att ytterligare 15 milj. kr. anslås till försäkringskassorna för att möjliggöra ett bibehållande och en utbyggnad av lokalkontorsnätet.

I tre motioner begärs minskade anslag till försäkringskassorna.

I motion Sf268 yrkande 4 begär Gullan Lindblad m.fl. att de i propositionen beräknade medlen för försäkringskassorna minskas med 73,5 milj. kr. Motionärerna anser att införandet av en arbetsgivarperiod i sjukförsäkringen och en förlängd samordningstid inom arbetsskadeförsäkringen kommer att frigöra personal inom försäkringskassorna.

Även Sigge Godin m.fl. anför i motion Sf346 yrkande 3 att försäkringskassornas behov av personal minskar om en arbetsgivarperiod införs och om samordningstiden inom arbetsskadeförsäkringen förlängs. Motionärerna begär att medelsberäkningen för försäkringskassorna minskas med 92 milj. kr.

I motion Sf343 anför Hans Dau och Margit Gennser att handikapporganisationerna gör en viktig insats för de handikappade. Ett överförande av resurser från försäkringskassan till handikapporganisationerna skulle enligt motionärerna göra det möjligt även för vissa små organisationer att arbeta på en rimlig nivå. Motionärerna hemställer att till Allmänna försäkringskassor anvisas ett 7 milj. kr. lägre anslag än det som föreslagits i propositionen och att till Bidrag till handikapporganisationer anvisas ett motsvarande högre anslag.

Utskottet har ovan redovisat dels vissa riktlinjer för utformningen av försäkringskassornas lokalkontorsnät, dels att försäkringskassornas styrelser inom tilldelade ekonomiska resurser skall besluta om lokalkontorsnätet. Utskottet saknar anledning ifrågasätta den bedömning regeringen gjort av medelsbehovet i detta avseende.

I proposition 1989/90:114 om vissa ekonomisk-politiska åtgärder, m.m. anges att regeringen avser att senare i år lägga fram förslag om en arbetsgivarperiod, varigenom arbetsgivaren skall åläggas att fr.o.m. den 1 januari 1991 betala ut sjuklön till sina anställda för de första 14 dagarna av varje sjukdomsperiod. Enligt utskottets mening skulle en sådan arbetsgivarperiod innebära att besparingar kan göras i försäkringskassornas administrativa arbete med korta sjukfall. Arbetsgivarperioden skall emellertid införas först under mitten av nästa budgetår, och en hel del arbete torde komma att erfordras från försäkringskassornas sida i samband därmed. Utskottet vill därför inte tillstyrka att försäkringskassornas resurser redan nu minskas med hänvisning till införandet av en arbetsgivarperiod. Inte heller kan förslaget i motionerna Sf268 och Sf346 om en förlängning av samordningstiden inom arbetsskadeförsäkringen nu motivera en minskning av anslaget. Utskottet avvisar även förslaget i motion Sf343.

Med hänsyn till det anförda anser utskottet att regeringens förslag till medelsanvisning till försäkringskassorna bör godtas. Motionerna Sf236 yrkande 3, Sf268 yrkande 4, Sf346 yrkande 3 och Sf343 bör därför avslås.

Vad gäller regeringens förslag till medelsanvisning till anslaget B 1. Riksförsäkringsverket har detta inte föranlett något motionsyrkande, och utskottet tillstyrker förslaget.

1989/90:SfU13

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *ansvarsfördelningen mellan riksförsäkringsverket och försäkringskassorna*

att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Sf236 yrkande 2, 1989/90:Sf282, 1989/90:Sf289 och 1989/90:Sf333,

res. 1 (m)

res. 2 (c)

2. beträffande *överklagande av förvaltningsbeslut*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Sf360,

res. 3 (c)

3. beträffande *beslut om nämndorganisationen*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Sf283,

4. beträffande *jävssituationer*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Sf307,

res. 4 (fp)

5. beträffande *arvode till nämndledamöter*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Sf272,

res. 5 (c)

6. beträffande *lokala ADB-system*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Sf236 yrkande 4,

7. beträffande *redovisning av pensionspoäng*

att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Sf234 och 1989/90:Sf286,

8. beträffande *pensionsutbetalning till utlandet*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Sf342,

9. beträffande *pensionsbevis till förtidspensionär*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Sf215,

res. 6 (fp)

10. beträffande *medelsanvisning till allmänna försäkringskassor*

att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100, bil. 7, litt. B 2 och med avslag på motionerna 1989/90:Sf236 yrkande 3, 1989/90:Sf268 yrkande 4, 1989/90:Sf343 och 1989/90:Sf346 yrkande 3 till *Allmänna försäkringskassor* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 567 350 000 kr.,

res. 7 (m)

res. 8 (fp)

res. 9 (c)

11. beträffande *medelsanvisning till riksförsäkringsverket*

att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100, bil. 7, litt. B 1 till *Riksförsäkringsverket* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 461 421 000 kr.

Stockholm den 22 mars 1990

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Doris Håvik

Närvarande: Doris Håvik (s), Gullan Lindblad (m), Börje Nilsson (s), Ulla Johansson (s), Sigge Godin (fp), Karin Israelsson (c), Lena Öhrsvik (s), Margit Gennser (m), Nils-Olof Gustafsson (s), Ingegerd Elm (s), Maud Björnemalm (s), Hans Dau (m), Barbro Sandberg (fp), Rune Backlund (c), Margó Ingvardsson (vpk), Ragnhild Pohanka (mp) och Christina Pettersson (s).

Reservationer

1. Ansvarsfördelningen mellan riksförsäkringsverket och försäkringskassorna (mom. 1)

Gullan Lindblad, Margit Gennser och Hans Dau (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 5 som börjar med "Riksförsäkringsverkets roll" och slutar med "och Sf282." bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att riksförsäkringsverkets nuvarande organisation och verksamhet bör ses över. Det gäller exempelvis informations- och utbildningsverksamheten, som borde kunna överföras till försäkringskassorna. Andra områden som bör diskuteras är fondförvaltningen, tillsynsverksamheten och behovet av en ombudsenhet inom verket. En omprövning av organisationsformerna och huvudmannskapet för ADB-verksamheten är även nödvändig. En allmän strävan bör vara att göra riksförsäkringsverket till en betydligt mindre myndighet, vars främst uppgifter bör vara att ha tillsyn över försäkringskassorna och utvärdera socialförsäkringens verksamhet.

Det anförda bör riksdagen med bifall till motion Sf333 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 1 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

1. beträffande *ansvarsfördelningen mellan riksförsäkringsverket och försäkringskassorna*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Sf333 och med anledning av motionerna 1989/90:Sf236 yrkande 2, 1989/90:Sf282 och 1989/90:Sf289 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

2. Ansvarsfördelningen mellan riksförsäkringsverket och försäkringskassorna (mom. 1)

1989/90:SfU13

Karin Israelsson och Rune Backlund (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 5 som börjar med "Riksförsäkringsverkets roll" och slutar med "och Sf282." bort ha följande lydelse:

Riksförsäkringsverket skall bl.a. svara för den centrala ledningen och för tillsynen av de allmänna försäkringskassornas verksamhet. Verket är organiserat på olika avdelningar och med två fristående enheter. Utskottet anser att det finns anledning att se över riksförsäkringsverkets verksamhet för att regionalisera en del av den förekommande verksamheten. Antingen kan all verksamhet knuten till en region förläggas till den regionen eller så kan viss avdelnings verksamhet utlokaliseras. Utskottet anser att en översyn av riksförsäkringsverkets verksamhet i detta syfte snarast bör göras.

Det anförda bör med bifall till motion Sf236 yrkande 2 ges regering-
en till känna.

dels att moment 1 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

1. beträffande *ansvarsfördelningen mellan riksförsäkringsverket och försäkringskassorna*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Sf236 yrkande 2 och med anledning av motionerna 1989/90:Sf282, 1989/90:Sf289 och 1989/90:Sf333 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför.

3. Överklagande av förvaltningsbeslut (mom. 2)

Karin Israelsson och Rune Backlund (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar med "Som ovan" och slutar med "motion Sf360." bort ha följande lydelse:

Försäkringskassorna är offentligrättsliga organ med stor frihet för kassornas styrelser att själva besluta om förändringar i sin organisation. Regering och riksdag kan visserligen ange hur försäkringskassornas anslag skall användas, men problem uppstår när försäkringskassorna tolkar statsmakternas beslut på ett felaktigt sätt. Särskilt stor betydelse får försäkringskassornas beslut om utformningen av lokalkontorsnätet. Utskottet har ovan redovisat vissa principer som skall gälla beträffande utformningen av detta nät, men trots det fortsätter försäkringskassorna på olika håll i landet att lägga ner lokalkontor. Mot denna bakgrund anser utskottet att de som berörs av nedläggningarna bör få möjlighet att få beslutet prövat i en högre instans. Detta bör även gälla andra styrelsebeslut som påverkar servicen till allmänheten. Lämpligen bör besluten kunna överklagas till riksförsäkringsverket i egenskap av tillsynsmyndighet.

Det anförda bör riksdagen med bifall till motion Sf360 ge regering-
en till känna.

dels att moment 2 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

2. beträffande *överklagande av förvaltningsbeslut*
att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Sf360 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

4. Jävssituationer (mom. 4)

Sigge Godin och Barbro Sandberg (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 8 som börjar med "Socialförsäkringsnämnd är" och slutar med "är erforderligt." bort ha följande lydelse:

En socialförsäkringsnämnd fattar beslut i ärenden som i huvudsak avser ett visst geografiskt område. Områdesindelningen fastställs av riksförsäkringsverket. Som framhålls i motion Sf307 kan det uppstå fall när hela nämnden kan hamna i en jävssituation. För att lösa dessa problem borde försäkringskassan få besluta att ärendet skall handläggas av en annan socialförsäkringsnämnd. Utskottet anser att riksförsäkringsverket bör få i uppdrag att utreda frågan.

Det anförda bör med bifall till Sf307 ges regeringen till känna.

dels att moment 4 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

4. beträffande *jävssituationer*
att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Sf307 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

5. Arvode till nämndledamöter (mom. 5)

Karin Israelsson och Rune Backlund (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 9 som börjar med "Utskottet anser" och slutar med "riksdagens åtgärd." bort ha följande lydelse:

Utskottet konstaterar att de ledamöter i försäkringskassornas socialförsäkringsnämnder som är egenföretagare inte erhåller samma ekonomiska kompensation för sitt uppdrag som övriga ledamöter. Enligt utskottets mening är det viktigt att nämnderna får en så bred sammansättning som möjligt, och som utskottet tidigare har framhållit är det värdefullt att även egenföretagare deltar i nämndernas arbete. För att detta skall bli möjligt måste dock även egenföretagare få ersättning för sitt inkomstbortfall. Vad utskottet sålunda anfört bör med bifall till motion Sf272 ges regeringen till känna.

dels att moment 5 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

5. beträffande *arvode till nämndledamöter*
att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Sf272 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

6. Pensionsbevis till förtidspensionär (mom. 9)

1989/90:SfU13

Sigge Godin och Barbro Sandberg (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 11 som börjar med "Riksföräkringsverket har" och slutar med "från försäkringskassan." bort ha följande lydelse:

Försäkringskassorna utfärdar numera på begäran ett särskilt pensionsbevis för den som är sjuk- eller förtidspensionerad. Utskottet anser att ett sådant pensionsbevis automatiskt borde tillhandahållas pensionärerna. Enklast kunde detta ske genom att några rader infördes nedtill på pensionsbesluten och att denna nedre del skulle kunna avskiljas och användas som pensionsbevis.

Det anförda bör med bifall till motion Sf215 ges regeringen till känna.

dels att moment 9 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

9. beträffande *pensionsbevis till förtidspensionär*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Sf215 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

7. Medelsanvisning till allmänna försäkringskassor (mom. 10)

Gullan Lindblad, Margit Gennser och Hans Dau (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 12 som börjar med "I proposition" och slutar med "därför avslås." bort ha följande lydelse:

I propositionen föreslås ett tillskott med drygt 92 milj. kr. för försäkringskassornas personalkostnader, bl.a. beroende på volymökningar inom föräldraförsäkringen, efterlevandepensioneringen och arbetsskadeförsäkringen. Fr.o.m. den 1 januari 1991 skall en arbetsgivarperiod införas i sjukförsäkringen för de första 14 dagarna av ett sjukfall. Härigenom kommer personal inom försäkringskassorna att frigöras för andra väsentliga uppgifter. Genom en förlängning av samordningstiden inom arbetsskadeförsäkringen skulle ytterligare personal kunna frigöras för andra uppgifter. Enligt utskottets mening skulle de av regeringen beräknade medlen mot denna bakgrund kunna minskas med 73,5 milj. kr. Eftersom 15 % av försäkringskassornas medel förs över statsbudgeten bör det i propositionen föreslagna anslaget i detta avseende minskas med 11 milj. kr.

Utskottet anser att handikapporganisationerna genom sina breda grundläggande kunskaper om handikapp och de handikappades livsförhållanden gör en viktig insats i samhällsorganens arbete för de handikappade. Vissa små handikapporganisationer kan dock ha svårt att få sådana ekonomiska resurser att de kan arbeta på en rimlig nivå. Utskottet anser i likhet med vad som föreslås i motion Sf343 att 7 milj. kr. av försäkringskassornas anslag i stället bör användas för bidrag till dessa handikapporganisationer.

Utskottet föreslår att riksdagen dels anvisar ett förslagsanslag på 549 350 000 kr, dels som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts om bidrag till vissa handikapporganisationer.

dels att moment 10 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

10. beträffande *medelsanvisning till allmänna försäkringskassor* att riksdagen med anledning av proposition 1989/90:100, bil. 7, litt. B 2 och motionerna 1989/90:Sf268 yrkande 4, 1989/90:Sf343 och 1989/90:Sf346 yrkande 3 samt med avslag på motion 1989/90:Sf236 yrkande 3

dels till *Allmänna försäkringskassor* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 549 350 000 kr.,

dels som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

8. Medelsanvisning till allmänna försäkringskassor (mom. 10)

Sigge Godin och Barbro Sandberg (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 12 som börjar med "I proposition" och slutar med "därför avslås." bort ha följande lydelse:

I propositionen föreslås ett tillskott med drygt 92 milj. kr. för försäkringskassornas personalkostnader, bl.a. beroende på volymökningar inom föräldraförsäkringen, efterlevandepensioneringen och arbetsskadeförsäkringen. Fr.o.m. den 1 januari 1991 skall en arbetsgivarperiod införas i sjukförsäkringen för de första 14 dagarna av ett sjukfall. Härigenom kommer personal inom försäkringskassorna att frigöras för andra väsentliga uppgifter. Genom en förlängning av samordningstiden inom arbetsskadeförsäkringen skulle ytterligare personal kunna frigöras för andra uppgifter. Enligt utskottets mening behöver försäkringskassorna i enlighet med vad som föreslås i motion Sf346 yrkande 3 inte få något personaltillskott härutöver. Med hänsyn till att 15 % av försäkringskassornas medel finansieras över statsbudgeten föreslår utskottet att till Allmänna försäkringskassor för budgetåret 1990/91 anvisas ett förslagsanslag på 553 550 000 kr.

dels att moment 10 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

10. beträffande *medelsanvisning till allmänna försäkringskassor* att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Sf346 yrkande 3 och med anledning av proposition 1989/90:100, bil. 7, litt. B 2 samt med avslag på motionerna 1989/90:Sf236 yrkande 3, 1989/90:Sf268 yrkande 4 och 1989/90:Sf343 till *Allmänna försäkringskassor* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 553 550 000 kr.

9. Medelsanvisning till allmänna försäkringskassor (mom. 10)

1989/90:SfU13

Karin Israelsson och Rune Backlund (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 12 som börjar med "Utskottet har" och slutar med "därför avslås." bort ha följande lydelse:

Som utskottet tidigare uttalat är försäkringskassornas lokalkontorsnät av stor betydelse ur många aspekter. För att inte ytterligare lokalkontor skall behöva dras in anser utskottet att, i enlighet med vad som föreslås i motion Sf236 yrkande 3, ytterligare 15 milj. kr. bör anvisas till försäkringskassorna för detta ändamål.

dels att moment 10 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

10. *beträffande medelsanvisning till allmänna försäkringskassor* att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Sf236 yrkande 3 och med anledning av proposition 1989/90:100, bil. 7, litt. B 2 samt med avslag på motionerna 1989/90:Sf268 yrkande 4, 1989/90:Sf343 och 1989/90:Sf346 yrkande 3 till *Allmänna försäkringskassor* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 582 350 000 kr.

Särskilt yttrande

Medelsanvisning till allmänna försäkringskassor

Sigge Godin och Barbro Sandberg (båda fp) anför:

Vi delar uppfattningen i reservation 7 att handikapporganisationerna gör en värdefull insats i arbetet för de handikappade. Folkpartiet har i annat sammanhang föreslagit kraftiga resursförstärkningar för handikapporganisationerna. Vi reserverar oss *därför inte till förmån för* motion Sf343.

Vi delar även uppfattningen i reservation 9 att försäkringskassornas lokalkontorsnät är av stor betydelse ur många aspekter. Vi anser dock att förutsättningar bör föreligga att inom nuvarande anslagsramar bibehålla lokalkontorsnätet.

